

Vanajavesikeskuksen uutiskirje

Kevät 2022

- HAE AVUSTUSTA: Omaehtoiisiin kunnostuksiin, hakuaika päättyy 19.4.
- TULOSSA: Isosorsimo-hankkeen seminaari 21.4.
- UUTTA: Seuraaviin uutiskirjeisiin tulossa osio myös muiden kuulumisille valuma-alueelta

Lue myös:

- Teuronjoen ja Puujoen kalatiesuunnittelu etenee
- Rautajärven kosteikkoalue valmistui
- Suunta luontoon -hankkeessa tehtiin talvipyöräreitti Aulangolle
- Pirkkavedet - uusi vesienhoitoverkosto perustettu eteläiselle Pirkanmaalle
- Tiesitkö - Vanajavesikeskuksesta voi lainata välineitä ja varusteita

Avustusten hakuaika alkaa 1.3.

Vanajavesikeskuksen avustukset omaehtoiseen vesienhoitotyöhön toimialueellamme ovat jälleen haettavissa. Avustuksina jaetaan yhteensä 20 000 €.

Avustuskohteiksi toivotaan erityisesti ehdotuksia hankkeista, jotka vähentävät vesiin aiheutuvaa kuormitusta ja eroosiota. Myös olemassa olevien vesiensuojelurakenteiden kunnostukseen, ylläpitoon ja kehittämiseen liittyviä hakemuksia toivotaan (esimerkiksi kosteikko-/laskeutusaltaan tyhjennys).

Hakuaika alkaa 1.3. ja vapaamuotoisten hakemusten tulee olla perillä viimeistään 19.4.2022.

Lue lisää

Isosorsimon talvinen torjuntakokeilu ja loppuseminaari 21.4.

Talvien lauhtumisen vaikutuksesta vieraslajit menestyvät Suomen olosuhteissa yhä paremmin. Myös rantojemme riesa isosorsimo on runsastunut etenkin Etelä-Suomessa. **Isosorsimo-hankkeessa** mietitään aktiivisesti isosorsimon torjuntakeinoja ja nyt seurataan jäädytyskokeilun vaikutuksia kasvin elinvoimaisuuteen. Vuosikymmeniä sitten Hausjärven Haminanjoella huomattiin, että rantaan jäädytetyn luistinradan alla isosorsimokasvusto taantui voimakkaasti. Tammikuussa paikalliset aktiivit Olavi Lehtiniemi ja Kari Huhtimo aloittivat jäädytyskokeilun samalla paikalla ja jatkavat sitä niin kauan kuin pakkasöitä riittää. Mikäli kokeilun tulokset ovat lupaavia, voidaan jäädyttämistä soveltaa myöhemmin pienten esiintymien torjunnassa esimerkiksi mökkirannoilla.

Isosorsimo-hanke päättyy huhtikuun lopussa ja nyt tuloksia kootaan uudelle sivustolle osoitteeseen www.vanajavesi.fi/isosorsimo. Lisäksi 21.4. järjestetään Isosorsimo – rantojen riesasta resurssiksi – seminaari hybridinä tai webinaarina koronatilanteesta riippuen. Lisätietoja seminaarista tulee Vanajavesikeskuksen etusivulle lähempänä tapahtumaa.

Teuronjoen ja Puujoen kalatiesuunnittelu etenee

Lammin ja Hollolan Pääjärvestä Hausjärven Mommilanjärveen laskevan Teuronjoen ja Mommilanjärvestä Janakkalan Kernaalanjärveen laskevan Puujoen varrella on vaelluskalan kulun täysin estäviä patoja neljä. Teuronjoella niitä on kolme: Hämeenkoskella Sahankosken säännöstelypato ja Koskenkosken pato sekä Kärkölässä Myllykylän pato. Puujoen varrella on Hausjärven Oitissa Vuolteenkosken säännöstelypato. Näiden patojen muutossuunnittelun tarvetta kalan kulun mahdollistaviksi on tuotu esiin vuosien varrella useissa yhteyksissä. Suunnitteluhankkeelle saatiin rahoitusta Pohjois-Savon ELY-keskuksesta ja työ on ollut käynnissä viime vuoden aikana. Patojen lisäksi suunnitelmat teetettiin Hausjärven Varunteenkosken uoman kalataloudellisesta kunnostamisesta, jossa tavoitteena olisi myös eroosion haittojen vähentyminen. Vaelluskalojakin joissa olisi jo valmiiksi; paikallisia lisääntyviä taimenkantoja sivupuroissa ja istutettua ankeriasta.

Suunnittelun lähtökohdat haarukoitiin yhdessä tärkeimpien sidosryhmien kanssa maastokatselmuksessa ja tarkennettiin vielä taustatietoja yhdessä museoväen sekä luontokartoitusten tulosten valossa. Tarkoituksena oli löytää sellaiset tavat toteuttaa kalankulku patojen ohi, joissa muutos ei aiheuta paineita säännöstelyn asianmukaiselle ja luvan mukaiselle toteuttamiselle. Myöskään siltarakenteisiin ei ollut tarkoitus tehdä muutoksia. Tärkein kumppani hankkeessa onkin Teuronjoen ja Puujoen yläosan perkausyhtymä, joka patolupien haltijana vastaa säännöstelystä alueella. Myös vesialueen omistajat, patojen naapurikiinteistöjen omistajat sekä kalatalousviranomaiset ja kuntien ympäristöviranomaiset ovat olleet hankkeessa aktiivisesti mukana, kalatalouden ja vesistökunnostusten asiantuntijoiden lisäksi.

Suunnittelutyön teki Insinööritoimisto Jami Aho. Työssä tarvittiin mm. maastomittauksia syvyys- ja maaperäominaisuuksista, virtaamamallinnusta, veden purkauskapasiteetin laskentaa, tietoa säännöstelyn reunaehdoista sekä maaston muodoista tonteilla. Ratkaisuehdotukset ovat kaikissa kohteissa erilaisia. Sahakoskella padon voi ohittaa hyödyntäen ylivirtausaukkoa, Koskenkoskella voidaan siirtää pohjakynnystä ylävirran suuntaan. Myllykylän pato on pudotuskorkeudeltaan selvästi vaativin, ja siellä on tehtävä erillinen mutkittleva ohitusuoma, joka ottaa osan virran vesimäärästä. Vuolteenkoskella voidaan samoin hyödyntää ylisyoisykynnyksen takana olevaa ränniä tekemällä siitä täytöllä loivasti nouseva. Varunteenkoskella kalataloudellinen kunnostus olisi toteutettavissa monipuolistamalla uoman virtausta monipuolistamista kiveyksin ja pohjan syvennyksin, poikas- ja kutusoraikoin.

Hankkeen seuraava vaihe on viimeistellä suunnitelmat ja laatia vesilain mukaisen luvan hakemista varten tarvittavat hakemusasiakirjat. Suunnitelma-aineistoa esitellään yleisölle keväällä yleisötilaisuudessa.

Toteutumisen suhteen tulee varautua useiden vuosien ja jopa vuosikymmenten mittaiseen aikajänteeseen, sillä kullekin kohteelle pitää ratkaista rahoitus ja muut hankkeistamiseen liittyvät kivi- ja maanrakennusasiat. Kaikkiin kohteisiin tarvittaneen myös vesilain mukainen lupakäsittely. Näin ollen varsinaisten muutostöiden toteuttamisjärjestys määräytyy sen mukaan, missä kohteessa tarvittavat palikat saadaan ensiksi kasaan.

Rautajärven kosteikkoalue valmistui

FRESHABIT LIFE IP -hankkeen viimeinen suuri urakka oli Kukkiaan laskevan Rautajärven kosteikkoalueen rakentaminen. Rautajärveen laskevan Myllyojan uomaa ennallistettiin mutkitteluksi ja vesi ohjattiin kulkemaan noin hehtaarin laajuisen saarekkeellisen kosteikkoalueen läpi.

Hankkeelle saatiin vesilupa AVI:stä loppuvuonna 2020 ja urakka aloitettiin syksyllä 2021. Loppukatselmus pidettiin helmikuun puolivälissä.

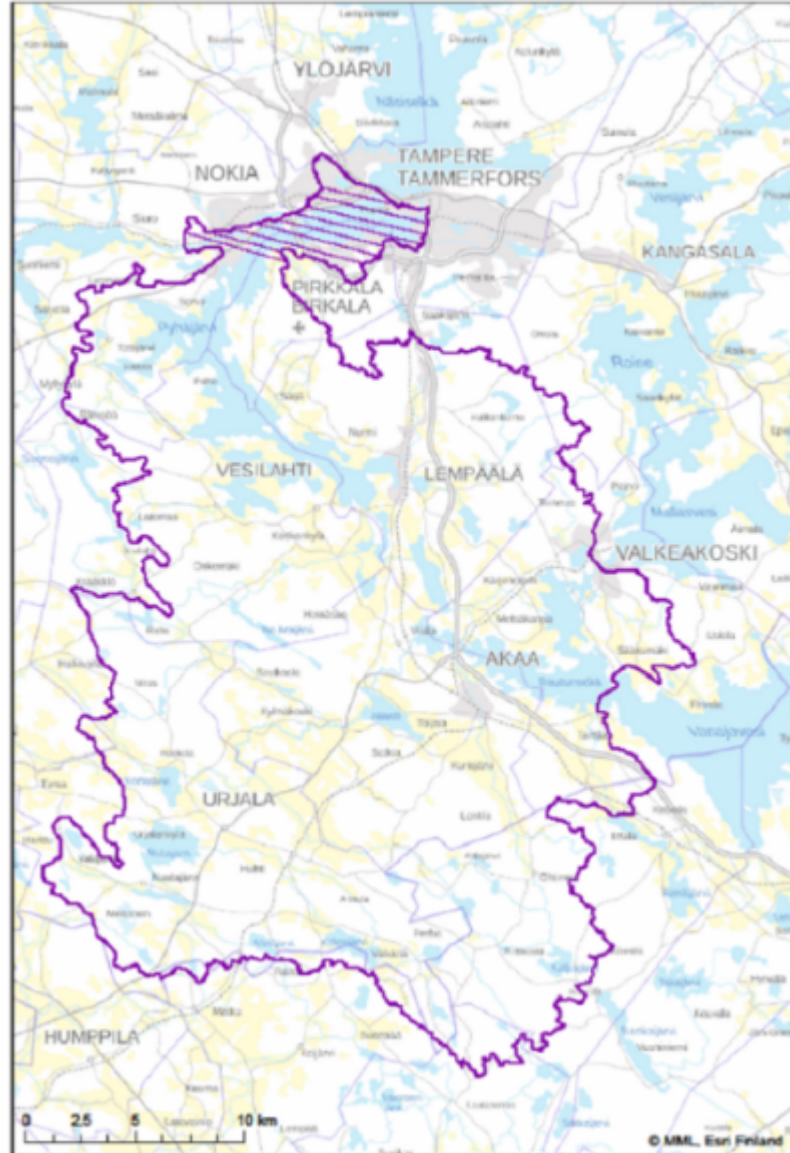
Kuvassa maastokatselmus ylimmäisellä Rautajärven kosteikkoalueelle rakennetuista kolmesta padosta.

Talvireittiä tekemässä

Suunta luontoon -hankkeessa suunnattiin sanan mukaisesti hankkeen, kun Aulangon maastopyöräreitit talvikuvaukset tehtiin nietosten keskellä helmikuun lopulla.

Aulanko Outdoorsilta lainattiin lumikengät ja [Tawastia Cycling Clubin](#), [Tawastia Trail Clubin](#) ja [Hämeenlinnan Ladun](#) talkoolaiset tamppasivat kanssamme uran metsään. Nyt talvipyöräreitti on sekä pyöräilijöiden että patikoijien käytössä.

Pirkkavedet - uusi vesienhoitoverkosto eteläiselle Pirkanmaalle

Eteläiselle Pirkanmaalle on luotu uusi vesienhoitoverkosto Pirkkavedet. Verkoston tavoitteena on toteuttaa Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmaa ja parantaa Pirkanmaan eteläisen alueen vesien tilaa. Verkosto tuo yhteen eri alojen osajia ja kunnostuksista kiinnostuneita ihmisiä. Se auttaa tiedonkeruussa, yhteistyötahojen löytämisessä sekä tarjoaa tukea pulmien ratkaisuun.

Pirkanmaan ELY-keskus toimii verkoston koollekutsujana ja koordinoi sen toimintaa. Verkostoon ovat tervetulleita mukaan kaikki - niin yksityiset ihmiset kuin erilaiset yhdistykset, järjestöt ja kunnatkin. Myös Vanajavesikeskus osallistuu verkoston toimintaan.

Pirkkavesien kotisivu: <https://www.ely-keskus.fi/web/pirkanmaan-ely-keskuksen-vesienhoitoverkostat/pirkkavedet>

Lisätietoja:

Vesienhoidon suunnittelija Kati Ojala, Pirkanmaan ELY-keskus, p. [0295 036 334](tel:0295036334), kati.ojala@ely-keskus.fi

Vanajavesikeskuksesta voi lainata välineitä ja varusteita

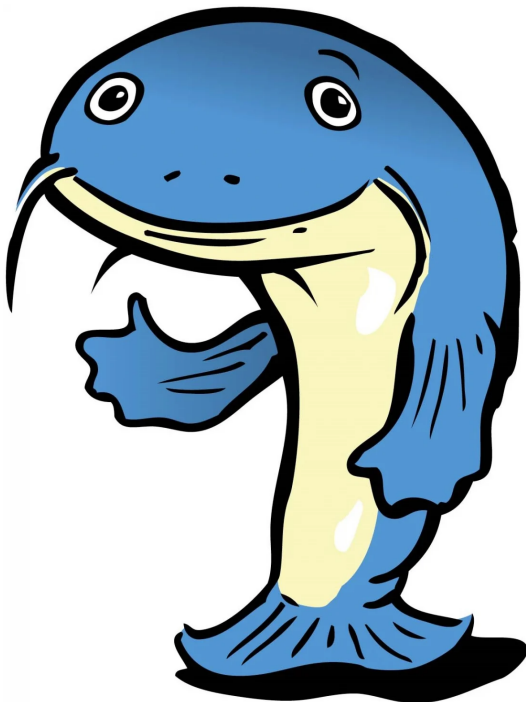
Tiesitkö, että Vanajavesikeskuksesta saa lainaksi vesienhoitoon liittyviä välineitä ja varusteita, kuten saappaita, kahluuhousuja, fileerausveitsiä, virtaamamittarin ja paljon muuta.

Listan kaikista lainattavista tavaroista ja yhteystiedot löydät [täältä](#).

TULOSSA UUTTA: Muiden kuulumisia valuma-alueelta

Jatkossa julkaisemme Vanajavesikeskuksen uutiskirjeessä suojeluyhdistysten, osakaskuntien ja muiden toimijoiden lyhyitä kuulumisia meneillään olevista hankkeista valuma-alueella.

Lähetä aineistosi meille mieluiten aiheeseen liittyvän kuvan kera 31.5.2022 mennessä osoitteeseen vanajavesikeskus@vanajavesi.fi, jotta kuulumiset ehtivät seuraavaan uutiskirjeeseen.

www.vanajavesi.fi

Pääsihteeri **Sanni Manninen Johansen**,
sanni.manninen.johansen@vanajavesi.fi

Vesistöasiantuntija **Suvi Mäkelä**,
suvi.makela@vanajavesi.fi

Projektipäällikkö **Mika Soramäki**,
mika.soramaki@vanajavesi.fi

Ympäristökoordinaattori **Heidi Kontio**,
heidi.kontio@vanajavesi.fi

FRESHABIT-hankekoordinaattori **Eeva Einola**,
eeva.einola@vanajavesi.fi

Toimistonhoitaja **Päivi Lautala**,
paivi.lautala@vanajavesi.fi

Vanajavesikeskus

Pertulantie 84, 13430 Hämeenlinna
Finland

vanajavesikeskus@vanajavesi.fi

Saat tämän viestin, koska kuulut
Vanajavesikeskuksen verkostoon.

[Tietosuojaseloste](#)

[Peruuta tilaus](#)

mailer lite